

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15027654	IES Agra de Leborís	A Laracha	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación secundaria obrigatoria	2ª Lingua estranxeira - Portugués	1º ESO	2	70

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	4
3.1. Relación de unidades didácticas	5
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	5
4.1. Concrecións metodolóxicas	19
4.2. Materiais e recursos didácticos	20
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	21
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	21
5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes	22
6. Medidas de atención á diversidade	25
7.1. Concreción dos elementos transversais	26
7.2. Actividades complementarias	27
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	27
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	28
9. Outros apartados	28

1. Introducción

Contextualmente, o alumnado do IES Agra de Leborís da Laracha reúne as características idóneas para a aprendizaxe do portugués como segunda lingua estranxeira:

- Trátase dunha contorna rural que abraza unha vila coa que se relaciona estreitamente (servizos, comercio, administración...). Isto é significativo en canto que a maior parte do noso alumnado ten un bo dominio da lingua galega e iso supón, cando menos, unha óptima disposición cara á aprendizaxe do portugués.

- Esa vantaxe lingüística do alumnado galego en xeral, mais particularmente do alumnado galegofalante da Laracha, tradúcese en:

- Correcta -e rápida- asimilación fonética do portugués.

- Comprensión e adopción case espontánea das súas estruturas sintácticas.

- Coñecemento -e recoñecemento- fluído da tradición cultural lusa.

- A isto engádese a relativa facilidade con que este mesmo alumnado pode entrar en contacto directo con Portugal, ben sexa a través de visitas particulares (coa familia...), ben a través das visitas organizadas polo noso centro. En calquera dos dous casos, a interacción coa poboación nativa e a súa forma de vida, esencial para a aprendizaxe dunha lingua estranxeira, é factible neste caso e significa, por proximidade xeográfica e cultural, unha oportunidade única de aprender un idioma en frecuente e estreito contacto directo co país do que esa lingua é orixinaria.

- A maiores, unha pequena parte do noso alumnado ten lazos directos con Portugal ou Brasil, lazos familiares en varios dos casos. Desde o noso departamento temos a oportunidade de tender unha ponte entre as dúas culturas, e non só para os alumnos e alumnas que as comparten a

- nivel familiar, senón para todas e todos, pois é incuestionable que un pasado lingüístico común e innumerables conexións en canto ás tradicións, á organización das formas de vida (nomeadamente no rural), ás manifestacións culturais, etc., fan que se produza unha identificación inmediata e significativa- entre o estudantado galego e a lingua portuguesa.

- Desde o punto de vista estritamente lingüístico, ademais, cómpre destacar a enorme vantaxe que supón estudar simultaneamente varias linguas románicas: o alumnado asimílaas comparativa e conxuntamente (de forma inconsciente e/ou polo propio labor do profesorado) e adquire, transcorrido o tempo, unha maior competencia lingüística ca se este estudo fose único e por separado, mesmo se incrementa a súa capacidade para adquirir con máis facilidade linguas doutras familias (non latinas, como as xermánicas).

- Por outra banda, o portugués pode converterse nunha segunda lingua estranxeira accesible con certas garantías de éxito para aqueles e alumnos e aquelas alumnas que presentan dificultades na área lingüística, o que sen dúbida reforza a súa autoestima (vense capaces, coma todos os demais, de aprender unha segunda lingua estranxeira, precisamente polo moito que se parece á súa) e tradúcese nunha maior progresión académica do alumnado no conxunto das materias que conforman o nivel que cursa.

- Coa aprendizaxe do portugués, en definitiva, estase a reafirmar a relación histórica, lingüística e cultural entre dous pobos con raíces comúns que hoxe en día están nas mellores condicións para coñecerse e recoñecerse mutuamente (este contexto é absolutamente excepcional, posto que estamos ante un contacto internacional que, na realidade, supón a confraternización entre dúas culturas que falaron a mesma lingua séculos atrás e compartiron -comparten- unha cultura común en moitos aspectos).

Os obxectivos, contidos, metodoloxía e avaliación estarán suxeitos a variacións particulares adaptadas a cada curso e grupo concretos, que non variarán o espírito específico desta programación, pero responderán a variables imposibles de planificar na súa totalidade.

En canto ás porcentaxes por unidade didáctica, procurarase manter o programado aínda que insistimos na necesidade de ser flexíbel e adaptarse ao alumnado. aos ritmos de aprendizaxe, polo que de ser necesario, axustaranse á realidade que vaia xurdindo.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Comprender o sentido xeral e información relevante e predicible en textos sinxelos e ben estruturados, en lingua estándar relativos a experiencias e a coñecementos propios da súa idade e do nivel escolar, e facendo uso de estratexias como a inferencia de significados, para responder a necesidades comunicativas concretas.	2-3	1-2	1	1	5			2
OBX2 - Producir textos de extensión media, sinxelos e cunha organización clara, usando estratexias tales como a planificación, a compensación ou a autorreparación, para expresar de forma adecuada e coherente mensaxes que respondan a propósitos comunicativos cotiáns.	1	1-2	1	2	5		1	3
OBX3 - Interactuar con outras persoas usando expresións sinxelas, recorrendo a estratexias de cooperación e empregando recursos analóxicos e dixitais, para responder a necesidades inmediatas do seu interese en intercambios comunicativos respectuosos coas normas de cortesía.	5	1-2	1		3	3		
OBX4 - Mediar entre distintas linguas, usando estratexias e coñecementos sinxelos orientados a explicar conceptos simples, resumir ou simplificar mensaxes, para transmitir información de maneira eficaz, clara e responsable.	5	1-2-3	1		1-3			1
OBX5 - Recoñecer, ampliar e usar os repertorios lingüísticos persoais entre distintas linguas, reflexionando sobre o seu funcionamento e identificando as estratexias e coñecementos propios, para mellorar a resposta a necesidades comunicativas concretas en situacións coñecidas.		2	1	2	1-5			
OBX6 - Valorar criticamente e adecuarse á diversidade lingüística, cultural e artística a partir da lingua estranxeira, identificando e compartindo as semellanzas e as diferenzas entre linguas e culturas, para actuar de forma empática e respectuosa en situacións interculturais.	5	3			1-3	3		1

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	O portugués no mundo	A lusofonía.	20	10	X	X	X
2	Fonética do portugués	Sons novos, práctica de novos sons.	20	10	X	X	X
3	Comprensión e produción de breves textos orais e escritos	Presentación, reprodución oral de situacións reais e accións cotiás (cumprimentar, despedirse, dar información de carácter persoal, preguntar e dicir as horas, pedir nun restaurante ou tenda, falar das vacacións do tempo...)	20	20	X	X	X
4	Ortografía e gramática	Letras novas (uso de novas letras e soletrear palabras) e o alfabeto. Principais aspectos gramaticais.	20	15	X	X	X
5	Enriquecemento léxico, expresións e falsos amigos	Adquisición de vocabulario da cidade, da escola, os números, as comidas e bebidas, os días da semana, os números, os meses, estacións do ano, épocas festivas, familia, trazos físicos e psicolóxicos... Achegamento a aquelas palabras con diferente significado nas dúas linguas.	20	15	X	X	X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	O portugués no mundo	10

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer o sentido global moi evidente e as informacións específicas máis elementais de textos orais, escritos e multimodais breves e elementais sobre temas frecuentes e cotiás de relevancia persoal e próximos á súa experiencia, expresados de forma facilmente comprensible, moi clara, sinxela e directa, e en lingua estándar.	Recoñece o sentido global e as informacións específicas máis elementais sobre temas frecuentes e cotiás.	PE	60

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.2 - Usar de forma guiada estratexias básicas de comprensión do sentido xeral, a información esencial, os puntos e as ideas principais, ou os detalles relevantes de textos moi elementais: anticipación do contido xeral do que se escoita con axuda de elementos verbais e non verbais, recursos ás imaxes, títulos e outras informacións visuais moi evidentes, e uso dos coñecementos previos sobre a situación, que dan lugar a inferencias do significado baseadas no contexto, e utilizando as experiencias e os coñecementos transferidos desde as linguas do seu repertorio lingüístico.	Usa de forma guiada estratexias básicas de comprensión do sentido global, ideas principais de diferentes textos.		
CA1.3 - Comprender descrições, narracións, instrucións moi elementais formuladas a través de diversos soportes de xeito moi simple, sobre asuntos prácticos da vida diaria e sobre temas moi básicos previamente traballados, e, no caso da posibilidade de interacción oral, se a persoa interlocutora está disposta a repetir ou reformular o dito cun ritmo moi pausado e articulando moi claramente.	Comprende descrições, narracións e instrucións moi elementais sobre asuntos prácticos da vida diaria e sobre temas básicos previamente traballados .		
CA3.2 - Aceptar e respectar a diversidade lingüística, cultural e artística propia de países onde se fala a lingua estranxeira como fonte de enriquecemento persoal, amosando interese por comprender elementos culturais, como formas de vida, hábitos, horarios etc., e lingüísticos.	Acepta e respecta a diversidade lingüística, cultural e artística como fonte de enriquecemento persoal e amosa interese por comprender elementos culturais e lingüísticos.		
CA3.3 - Participar en proxectos nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais e valorando as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	Participa en proxectos nos que se utilizan varias linguas e evita estereotipos lingüísticos ou culturais.		
CA2.3 - Comparar e contrastar as similitudes e diferenzas entre distintas linguas do seu repertorio lingüístico.	Compara e contrasta similitudes e diferenzas entre diferentes linguas.		
CA2.6 - Explicar o proceso de produción de textos e de hipóteses de significado, tomando en consideración o coñecemento do mundo e os coñecementos e as experiencias noutras linguas.	Explica o proceso de produción de textos e toma en consideración o coñecemento do mundo e experiencias noutras linguas.	TI	40
CA3.1 - Recoñecer estereotipos, rexeitando aqueles que supoñen discriminación e prexuízos lingüísticos e culturais, e utilizar, de forma guiada, estratexias para explicar e comprender a diversidade lingüística, cultural e artística.	Recoñece estereotipos e rexeita aqueles que supoñen discriminación e prexuízos lingüísticos e culturais, e utiliza estratexias para explicar e comprender a diversidade lingüística, cultural e artística.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Curiosidade e interese por coñecer outras linguas e culturas. Actitude reflexiva ante o erro como parte integrante do proceso de aprendizaxe. - Uso de modelos contextuais elementais na comprensión e produción de textos orais, escritos e multimodais, breves e moi sinxelos (felicitacións, notas, listaxes ou avisos).

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Comparación das linguas e variedades que conforman o repertorio lingüístico persoal para recoñecer estratexias elementais (identificar, organizar, reter, recuperar e utilizar unidades lingüísticas léxico, morfosintaxe, patróns sonoros etc.). - Consideración da lingua estranxeira como medio de comunicación e relación con persoas doutros países, e como medio para coñecer culturas e modos de vida diferentes. - Interese por coñecer aspectos socioculturais e sociolingüísticos elementais relativos aos costumes, á vida cotiá (comida, hábitos, horarios, actividades ou celebracións máis significativas) e ás relacións interpersoais básicas en países onde se fala a lingua estranxeira. - Utilización de estratexias básicas de uso común para entender e apreciar a diversidade lingüística, cultural e artística, atendendo a valores ecosociais e democráticos. - Identificación dalgunhas similitudes e diferenzas elementais e máis significativas nos costumes cotiáns entre os países onde se fala a lingua estranxeira e o propio. - Actitude receptiva e respectuosa cara ás persoas, os países e as comunidades lingüísticas que falan outra lingua e teñen unha cultura diferente á propia.

UD	Título da UD	Duración
2	Fonética do portugués	10

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer o sentido global moi evidente e as informacións específicas máis elementais de textos orais, escritos e multimodais breves e elementais sobre temas frecuentes e cotiáns de relevancia persoal e próximos á súa experiencia, expresados de forma facilmente comprensible, moi clara, sinxela e directa, e en lingua estándar.	Recoñece o sentido global e as informacións específicas máis elementais sobre temas frecuentes e cotiáns.	PE	45
CA1.2 - Usar de forma guiada estratexias básicas de comprensión do sentido xeral, a información esencial, os puntos e as ideas principais, ou os detalles relevantes de textos moi elementais: anticipación do contido xeral do que se escoita con axuda de elementos verbais e non verbais, recursos ás imaxes, títulos e outras informacións visuais moi evidentes, e uso dos coñecementos previos sobre a situación, que dan lugar a inferencias do significado baseadas no contexto, e utilizando as experiencias e os coñecementos transferidos desde as linguas do seu repertorio lingüístico.	Usa de forma guiada estratexias básicas de comprensión do sentido global, ideas principais de diferentes textos.		
CA1.3 - Comprender descrições, narracións, instrucións moi elementais formuladas a través de diversos soportes de xeito moi simple, sobre asuntos prácticos da vida diaria e sobre temas moi básicos previamente traballados, e, no caso da posibilidade de interacción oral, se a persoa interlocutora está disposta a repetir ou reformular o dito cun ritmo moi pausado e articulando moi claramente.	Comprende descrições, narracións e instrucións moi elementais sobre asuntos prácticos da vida diaria e sobre temas básicos previamente traballados .		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.4 - Producir oralmente textos curtos moi elementais a partir de modelos sinxelos e moi básicos, sobre temas moi cotiáns prestando atención á articulación, ao ritmo, á acentuación e á entoación para facer o texto intelixible, aínda que se cometan erros de pronuncia.	Produce oralmente textos breves sobre temas cotiáns prestando atención á articulación, ao ritmo e á entoación.		
CA1.8 - Pronunciar de xeito intelixible, mesmo cometendo algúns erros de pronuncia polos que as persoas interlocutoras teñan que solicitar repeticións para entender a mensaxe.	Pronuncia de xeito intelixible, aínda cometendo algún erro de pronuncia.		
CA2.1 - Transmitirlles a terceiras persoas información moi simple e previsible, de interese inmediato, de palabras e de textos moi curtos e moi simples como sinais, paneis de información, palabras de menú, prezos, horarios etc., mostrando respecto e empatía polas persoas interlocutoras e polas linguas empregadas.	Transmítelle a terceiras persoas información moi simple de textos moi curtos e amosa empatía e respecto polas persoas interlocutoras e polas linguas empregadas.		
CA3.4 - Utilizar adecuadamente as convencións orais e escritas máis básicas propias da lingua estranxeira no desenvolvemento do proceso comunicativo oral e escrito (saúdos, despedidas, fórmulas moi básicas de tratamento etc.), e amosar respecto polas diferenzas culturais que poidan existir.	Utiliza adecuadamente convencións orais e escritas básicas da lingua estranxeira no desenvolvemento do proceso comunicativo e amosa respecto polas diferenzas culturais que poidan existir.		
CA1.9 - Participar en situacións interactivas moi breves e simples, cara a cara, establecendo contacto social elemental, intercambiando información moi básica, manifestando os seus gustos, facendo invitacións elementais e ofrecementos, e pedindo e dando indicacións suficientes para ir a un lugar.	Participa en situacións interactivas breves intercambiando información moi básica.		
CA1.10 - Interactuar de xeito simple pero suficiente, pedindo que se lle repitan os puntos clave, se o necesita; e sen que as súas posibles vacilacións e reformulación de expresións ou estruturas impidan a comunicación.	Interactúa de xeito simple e as súas posibles vacilacións non lle impiden a comunicación.		
CA1.11 - Comprender preguntas elementais e dar e comprender información sinxela relativas á información persoal moi básica (nome, idade, domicilio etc.), así como instrucións e peticións simples relativas ao ámbito escolar.	Comprende preguntas elementais e dá información sinxela sobre información persoal básica ou sobre instrucións e peticións simples relacionadas co ámbito escolar.	TI	55
CA1.12 - Utilizar estratexias de activación dos coñecementos previos sobre modelos e secuencias de interacción, e elementos lingüísticos previamente asimilados e memorizados, compensando as carencias lingüísticas mediante procedementos lingüísticos e paralingüísticos.	Utiliza estratexias de activación dos coñecementos previos sobre modelos e secuencias de interacción.		
CA1.13 - Amosar unha actitude de respecto cara a si mesmo/a e cara ás demais persoas para comprender e facerse comprender, considerando o erro como fonte de aprendizaxe.	Amosa unha actitude de respecto cara a si mesmo e cara ás demais persoas para comprender e facerse comprender e considera o erro como fonte de aprendizaxe.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.2 - Aplicar de forma guiada estratexias elementais que axuden a crear pontes e faciliten a comunicación, usando recursos e apoios físicos ou dixitais en función das necesidades de cada momento.	Aplica de forma guiada estratexias que axuden a facilitar a comunicación usando recursos en función das necesidades de cada momento.		
CA2.3 - Comparar e contrastar as similitudes e diferenzas entre distintas linguas do seu repertorio lingüístico.	Compara e contrasta as similitudes e diferenzas entre distintas linguas do seu repertorio lingüístico.		
CA2.4 - Utilizar e diferenciar de forma progresivamente autónoma os coñecementos e estratexias que forman o seu repertorio lingüístico, para mellorar a súa capacidade de comunicar e de aprender a lingua estranxeira, co apoio doutros participantes e de soportes analóxicos e dixitais, valorando as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	Utiliza e diferencia de forma progresivamente autónoma coñecementos e estratexias que forman o seu repertorio lingüístico para mellorar a súa capacidade de comunicar e aprender a lingua estranxeira.		
CA2.5 - Identificar os progresos e dificultades da súa aprendizaxe da lingua estranxeira, realizando de forma guiada actividades de autoavaliación e coavaliación, recoñecendo e valorando estratexias de logro propias e alleas; reproducindo aqueles aspectos que axudan a mellorar, facéndoos explícitos e compartíndoos con outros participantes.	Identifica os progresos e dificultades da súa aprendizaxe da lingua, realizando actividades de autoavaliación e coavaliación e recoñecendo estratexias de logro.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Uso das estratexias básicas para a comprensión e a produción de textos orais, escritos e multimodais moi breves, elementais e contextualizados. - Funcións comunicativas elementais adecuadas ao ámbito e ao contexto comunicativo: saúdos básicos habituais, despedidas e presentacións; identificar características moi elementais de persoas, obxectos e lugares; preguntar e dar respostas concretas sobre cuestións moi básicas cotiás; expresar a cantidade, situar no espazo e secuenciar o presente (horarios e momentos do día). - Uso de modelos contextuais elementais na comprensión e produción de textos orais, escritos e multimodais, breves e moi sinxelos (felicitacións, notas, listaxes ou avisos). - Utilización de unidades lingüísticas elementais e significados asociados a elas tales como expresión da entidade (persoas e obxectos) e as súas propiedades (existencia, inexistencia), cantidade e número, e formas elementais de afirmación, exclamación, negación e interrogación. - Utilización e recoñecemento de patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos: sons e fonemas vocálicos, sons e fonemas consonánticos, identificación e expresión de intencións comunicativas básicas asociadas a eses patróns. - Uso de elementos coñecidos obtidos de modelos elementais de locucións básicas, para elaborar os propios textos. - Comparación das linguas e variedades que conforman o repertorio lingüístico persoal para recoñecer estratexias elementais (identificar, organizar, reter, recuperar e utilizar unidades lingüísticas léxico, morfosintaxe, patróns sonoros etc.). - Interese na participación en intercambios comunicativos planificados, a través de diferentes medios, con estudantes da lingua estranxeira.

UD	Título da UD	Duración
3	Comprensión e produción de breves textos orais e escritos	20

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer o sentido global moi evidente e as informacións específicas máis elementais de textos orais, escritos e multimodais breves e elementais sobre temas frecuentes e cotiáns de relevancia persoal e próximos á súa experiencia, expresados de forma facilmente comprensible, moi clara, sinxela e directa, e en lingua estándar.	Comprende e interpreta distintos tipos de textos ao seu nivel.	PE	60
CA1.3 - Comprender descrições, narracións, instrucións moi elementais formuladas a través de diversos soportes de xeito moi simple, sobre asuntos prácticos da vida diaria e sobre temas moi básicos previamente traballados, e, no caso da posibilidade de interacción oral, se a persoa interlocutora está disposta a repetir ou reformular o dito cun ritmo moi pausado e articulando moi claramente.	Comprende e interpreta distintos tipos de textos ao seu nivel.		
CA1.4 - Producir oralmente textos curtos moi elementais a partir de modelos sinxelos e moi básicos, sobre temas moi cotiáns prestando atención á articulación, ao ritmo, á acentuación e á entoación para facer o texto intelixible, aínda que se cometan erros de pronuncia.	Produce tipos de textos adecuándoos á canle e procedementos comunicativos.		
CA1.5 - Redactar textos curtos e moi elementais a partir de modelos moi sinxelos e básicos, cunha finalidade determinada propia da súa idade e do seu nivel escolar, e cun formato preestablecido, en soporte tanto impreso como dixital, amosando interese pola presentación limpa e ordenada do texto.	Planifica e redacta distintos tipos de textos e revisa a súa produción.		
CA1.8 - Pronunciar de xeito intelixible, mesmo cometendo algúns erros de pronuncia polos que as persoas interlocutoras teñan que solicitar repeticións para entender a mensaxe.	Pronuncia de xeito intelixible nas súas intervencións.		
CA1.11 - Comprender preguntas elementais e dar e comprender información sinxela relativas á información persoal moi básica (nome, idade, domicilio etc.), así como instrucións e peticións simples relativas ao ámbito escolar.	Comprende e dá información sobre temas básicos ou instrucións.		
CA3.4 - Utilizar adecuadamente as convencións orais e escritas máis básicas propias da lingua estranxeira no desenvolvemento do proceso comunicativo oral e escrito (saúdos, despedidas, fórmulas moi básicas de tratamento etc.), e amosar respecto polas diferenzas culturais que poidan existir.	Utiliza de xeito adecuado as convencións orais e escritas e amosa respecto polas culturas alleas.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.2 - Usar de forma guiada estratexias básicas de comprensión do sentido xeral, a información esencial, os puntos e as ideas principais, ou os detalles relevantes de textos moi elementais: anticipación do contido xeral do que se escoita con axuda de elementos verbais e non verbais, recursos ás imaxes, títulos e outras informacións visuais moi evidentes, e uso dos coñecementos previos sobre a situación, que dan lugar a inferencias do significado baseadas no contexto, e utilizando as experiencias e os coñecementos transferidos desde as linguas do seu repertorio lingüístico.	Usa estratexias para a comprensión das ideas principais de diferentes tipos de textos.		
CA1.6 - Completar formularios e documentos moi elementais nos que se solicite de maneira evidente información persoal moi básica, en soporte tanto impreso como dixital.	Completa diferentes tipos de textos utilizando diferentes soportes.		
CA1.7 - Aplicar de forma guiada coñecementos estratexias básicas para producir textos (elección da persoa destinataria, finalidade do escrito, planificación, redacción do borrador, revisión do texto e versión final) a partir de modelos moi estruturados e con axuda previa.	Aplica estratexias e produce diferentes tipos de textos e revisa a súa produción.		
CA1.9 - Participar en situacións interactivas moi breves e simples, cara a cara, establecendo contacto social elemental, intercambiando información moi básica, manifestando os seus gustos, facendo invitacións elementais e ofrecementos, e pedindo e dando indicacións suficientes para ir a un lugar.	Participa e interactúa e distintas situacións.	TI	40
CA1.10 - Interactuar de xeito simple pero suficiente, pedindo que se lle repitan os puntos clave, se o necesita; e sen que as súas posibles vacilacións e reformulación de expresións ou estruturas impidan a comunicación.	Interactúa utilizando expresións e estruturas que permitan a comunicación.		
CA1.12 - Utilizar estratexias de activación dos coñecementos previos sobre modelos e secuencias de interacción, e elementos lingüísticos previamente asimilados e memorizados, compensando as carencias lingüísticas mediante procedementos lingüísticos e paralingüísticos.	Utiliza estratexias para activar os seus coñecementos previos .		
CA1.13 - Amosar unha actitude de respecto cara a si mesmo/a e cara ás demais persoas para comprender e facerse comprender, considerando o erro como fonte de aprendizaxe.	Amosa unha actitude de respecto cara a si mesmo e cara as demais persoas.		
CA2.1 - Transmitirlles a terceiras persoas información moi simple e previsible, de interese inmediato, de palabras e de textos moi curtos e moi simples como sinais, paneis de información, palabras de menú, prezos, horarios etc., mostrando respecto e empatía polas persoas interlocutoras e polas linguas empregadas.	Transmite información simple a outras persoas e amosa unha actitude de respecto polas producións alleas.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.2 - Aplicar de forma guiada estratexias elementais que axuden a crear pontes e faciliten a comunicación, usando recursos e apoios físicos ou dixitais en función das necesidades de cada momento.	Aplica estratexias para mellorar e facilitar a comunicación.		
CA2.3 - Comparar e contrastar as similitudes e diferenzas entre distintas linguas do seu repertorio lingüístico.	Compara e contrasta semellanzas e diferenzas entre as distintas linguas do seu repertorio lingüístico.		
CA2.4 - Utilizar e diferenciar de forma progresivamente autónoma os coñecementos e estratexias que forman o seu repertorio lingüístico, para mellorar a súa capacidade de comunicar e de aprender a lingua estranxeira, co apoio doutros participantes e de soportes analóxicos e dixitais, valorando as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	Utiliza e diferencia os coñecementos e estratexias para mellorar a súa capacidade de comunicar e de aprender.		
CA2.5 - Identificar os progresos e dificultades da súa aprendizaxe da lingua estranxeira, realizando de forma guiada actividades de autoavaliación e coavaliación, recoñecendo e valorando estratexias de logro propias e alleas; reproducindo aqueles aspectos que axudan a mellorar, facéndoos explícitos e compartíndoos con outros participantes.	Identifica os avances e as dificultades na súa aprendizaxe.		
CA2.6 - Explicar o proceso de produción de textos e de hipóteses de significados, tomando en consideración o coñecemento do mundo e os coñecementos e as experiencias noutras linguas.	Explica o proceso de produción de textos.		
CA3.2 - Aceptar e respectar a diversidade lingüística, cultural e artística propia de países onde se fala a lingua estranxeira como fonte de enriquecemento persoal, amosando interese por comprender elementos culturais, como formas de vida, hábitos, horarios etc., e lingüísticos.	Respecta a plurilidade lingüística como fonte de enriquecemento persoal.		
CA3.3 - Participar en proxectos nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais e valorando as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	Participa en proxectos nos que se utilizan varias linguas e evita os prexuízos.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Curiosidade e interese por coñecer outras linguas e culturas. Actitude reflexiva ante o erro como parte integrante do proceso de aprendizaxe. - Uso das estratexias básicas para a comprensión e a produción de textos orais, escritos e multimodais moi breves, elementais e contextualizados. - Utilización dos coñecementos, destrezas e actitudes que permiten levar a cabo actividades de mediación en situacións moi elementais da vida cotiá (identificar unha persoa, transmitir unha listaxe de ítems do léxico aprendido). - Funcións comunicativas elementais adecuadas ao ámbito e ao contexto comunicativo: saúdos básicos habituais, despedidas e presentacións; identificar características moi elementais de persoas, obxectos e lugares; preguntar e dar respostas concretas sobre cuestións moi básicas cotiás; expresar a cantidade, situar no espazo e secuenciar o presente (horarios e momentos do día).

Contidos

- Uso de modelos contextuais elementais na comprensión e produción de textos orais, escritos e multimodais, breves e moi sinxelos (felicitacións, notas, listaxes ou avisos).
- Utilización de unidades lingüísticas elementais e significados asociados a elas tales como expresión da entidade (persoas e obxectos) e as súas propiedades (existencia, inexistencia), cantidade e número, e formas elementais de afirmación, exclamación, negación e interrogación.
- Utilización de léxico elemental e de interese para o alumnado relativo a relacións interpersoais elementais e próximas, vivenda e fogar, lugares e contornas próximas.
- Utilización e recoñecemento de patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos: sons e fonemas vocálicos, sons e fonemas consonánticos, identificación e expresión de intencións comunicativas básicas asociadas a eses patróns.
- Utilización e recoñecemento de patróns gráficos e convencións ortográficas elementais: uso das normas elementais de ortografía da palabra, uso adecuado da ortografía da oración (coma, punto e coma), identificación e expresión de intencións comunicativas básicas asociadas a eses patróns.
- Utilización de convencións e estratexias conversacionais moi elementais, en formato síncrono ou asíncrono, para iniciar e terminar a comunicación, tomar a palabra etc.
- Uso de recursos para a aprendizaxe e estratexias de uso común de procura guiada e selección de información como dicionarios, recursos dixitais (tradutores, conxugadores...) e informáticos (correctores ortográficos).
- Respecto da propiedade intelectual e dereitos de autor sobre as fontes consultadas e contidos utilizados.
- Utilización de ferramentas analóxicas e dixitais básicas de uso común para a comprensión, produción e coprodución oral, escrita e multimodal; e plataformas virtuais de interacción e colaboración educativa.
- Uso de elementos coñecidos obtidos de modelos elementais de locucións básicas, para elaborar os propios textos.
- Comparación das linguas e variedades que conforman o repertorio lingüístico persoal para recoñecer estratexias elementais (identificar, organizar, reter, recuperar e utilizar unidades lingüísticas léxico, morfosintaxe, patróns sonoros etc.).
- Interese na participación en intercambios comunicativos planificados, a través de diferentes medios, con estudantes da lingua estranxeira.
- Interese por coñecer aspectos socioculturais e sociolingüísticos elementais relativos aos costumes, á vida cotiá (comida, hábitos, horarios, actividades ou celebracións máis significativas) e ás relacións interpersoais básicas en países onde se fala a lingua estranxeira.
- Utilización de estratexias básicas de uso común para entender e apreciar a diversidade lingüística, cultural e artística, atendendo a valores ecosociais e democráticos.
- Actitude receptiva e respectuosa cara ás persoas, os países e as comunidades lingüísticas que falan outra lingua e teñen unha cultura diferente á propia.
- Sensibilidade ante usos discriminatorios da linguaxe verbal e non verbal.

UD	Título da UD	Duración
4	Ortografía e gramática	15

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer o sentido global moi evidente e as informacións específicas máis elementais de textos orais, escritos e multimodais breves e elementais sobre temas frecuentes e cotiáns de relevancia persoal e próximos á súa experiencia, expresados de forma facilmente comprensible, moi clara, sinxela e directa, e en lingua estándar.	Recoñece o sentido global e informacións específicas de textos orais e escritos multimodais sobre temas frecuentes e cotiáns expresados de forma facilmente comprensible.		
CA1.5 - Redactar textos curtos e moi elementais a partir de modelos moi sinxelos e básicos, cunha finalidade determinada propia da súa idade e do seu nivel escolar, e cun formato preestablecido, en soporte tanto impreso como dixital, amosando interese pola presentación limpa e ordenada do texto.	Redacta textos curtos e moi elementais a partir de modelos sinxelos e básicos adecuados á súa idade a ao seu nivel escolar.	PE	45
CA3.4 - Utilizar adecuadamente as convencións orais e escritas máis básicas propias da lingua estranxeira no desenvolvemento do proceso comunicativo oral e escrito (saúdos, despedidas, fórmulas moi básicas de tratamento etc.), e amosar respecto polas diferenzas culturais que poidan existir.	Utiliza de xeito adecuado as convencións orais e escritas e amosa respecto polas culturas alleas.		
CA1.6 - Completar formularios e documentos moi elementais nos que se solicite de maneira evidente información persoal moi básica, en soporte tanto impreso como dixital.	Completa formularios e documentos moi elementais onde se solicite información persoal moi básica.		
CA1.7 - Aplicar de forma guiada coñecementos estratexias básicas para producir textos (elección da persoa destinataria, finalidade do escrito, planificación, redacción do borrador, revisión do texto e versión final) a partir de modelos moi estruturados e con axuda previa.	Aplica de forma guiada coñecementos e estratexias básicas para producir textos a partir de modelos e con axuda previa.		
CA2.1 - Transmitirlles a terceiras persoas información moi simple e previsible, de interese inmediato, de palabras e de textos moi curtos e moi simples como sinais, paneis de información, palabras de menús, prezos, horarios etc., mostrando respecto e empatía polas persoas interlocutoras e polas linguas empregadas.	Transmítelle a outras persoas información moi simple e previsible de palabras e de textos moi curtos e simples mostrando empatía polas persoas interlocutoras e polas linguas empregadas.		
CA2.2 - Aplicar de forma guiada estratexias elementais que axuden a crear pontes e faciliten a comunicación, usando recursos e apoios físicos ou dixitais en función das necesidades de cada momento.	Aplica de forma guiada estratexias elementais que faciliten a comunicación utilizando os recursos necesarios.	TI	55
CA2.4 - Utilizar e diferenciar de forma progresivamente autónoma os coñecementos e estratexias que forman o seu repertorio lingüístico, para mellorar a súa capacidade de comunicar e de aprender a lingua estranxeira, co apoio doutros participantes e de soportes analóxicos e dixitais, valorando as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	Utiliza e diferencia de forma progresivamente autónoma coñecementos e estratexias que forman o seu repertorio lingüístico para mellorar a súa capacidade de comunicar e de aprender a lingua estranxeira.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.5 - Identificar os progresos e dificultades da súa aprendizaxe da lingua estranxeira, realizando de forma guiada actividades de autoavaliación e coavaliación, recoñecendo e valorando estratexias de logro propias e alleas; reproducindo aqueles aspectos que axudan a mellorar, facéndoos explícitos e compartíndoos con outros participantes.	Identifica os progresos e dificultades da súa aprendizaxe e realiza de forma guiada actividades de autoavaliación e coavaliación.		
CA3.1 - Recoñecer estereotipos, rexeitando aqueles que supoñen discriminación e prexuízos lingüísticos e culturais, e utilizar, de forma guiada, estratexias para explicar e comprender a diversidade lingüística, cultural e artística.	Recoñece estereotipos e rexeita aqueles que supoñen discriminación e prexuízos lingüísticos e culturais, e utiliza estratexias para explicar e comprender a diversidade lingüística, cultural e artística.		
CA3.2 - Aceptar e respectar a diversidade lingüística, cultural e artística propia de países onde se fala a lingua estranxeira como fonte de enriquecemento persoal, amosando interese por comprender elementos culturais, como formas de vida, hábitos, horarios etc., e lingüísticos.	Respecta a plurilidade lingüística como fonte de enriquecemento persoal.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Uso das estratexias básicas para a comprensión e a produción de textos orais, escritos e multimodais moi breves, elementais e contextualizados. - Utilización dos coñecementos, destrezas e actitudes que permiten levar a cabo actividades de mediación en situacións moi elementais da vida cotiá (identificar unha persoa, transmitir unha listaxe de ítems do léxico aprendido). - Funcións comunicativas elementais adecuadas ao ámbito e ao contexto comunicativo: saúdos básicos habituais, despedidas e presentacións; identificar características moi elementais de persoas, obxectos e lugares; preguntar e dar respostas concretas sobre cuestións moi básicas cotiás; expresar a cantidade, situar no espazo e secuenciar o presente (horarios e momentos do día). - Uso de modelos contextuais elementais na comprensión e produción de textos orais, escritos e multimodais, breves e moi sinxelos (felicitacións, notas, listaxes ou avisos). - Utilización de unidades lingüísticas elementais e significados asociados a elas tales como expresión da entidade (persoas e obxectos) e as súas propiedades (existencia, inexistencia), cantidade e número, e formas elementais de afirmación, exclamación, negación e interrogación. - Utilización e recoñecemento de patróns gráficos e convencións ortográficas elementais: uso das normas elementais de ortografía da palabra, uso adecuado da ortografía da oración (coma, punto e coma), identificación e expresión de intencións comunicativas básicas asociadas a eses patróns. - Uso de recursos para a aprendizaxe e estratexias de uso común de procura guiada e selección de información como dicionarios, recursos dixitais (tradutores, conxugadores...) e informáticos (correctores ortográficos). - Uso de elementos coñecidos obtidos de modelos elementais de locucións básicas, para elaborar os propios textos. - Comparación das linguas e variedades que conforman o repertorio lingüístico persoal para recoñecer estratexias elementais (identificar, organizar, reter, recuperar e utilizar unidades lingüísticas léxico, morfosintaxe, patróns sonoros etc.). - Uso de estratexias e ferramentas de uso elemental, analóxicas e dixitais, para a autoavaliación e a coavaliación. - Comparación entre linguas a partir de elementos da lingua estranxeira e outras linguas, para mellorar a súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada. - Interese na participación en intercambios comunicativos planificados, a través de diferentes medios, con

Contidos

- estudantes da lingua estranxeira.
- Utilización de estratexias básicas de uso común para entender e apreciar a diversidade lingüística, cultural e artística, atendendo a valores ecosociais e democráticos.

UD	Título da UD	Duración
5	Enriquecemento léxico, expresións e falsos amigos	15

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer o sentido global moi evidente e as informacións específicas máis elementais de textos orais, escritos e multimodais breves e elementais sobre temas frecuentes e cotiáns de relevancia persoal e próximos á súa experiencia, expresados de forma facilmente comprensible, moi clara, sinxela e directa, e en lingua estándar.	Comprende e interpreta distintos tipos de textos adecuados ao seu nivel.	PE	60
CA1.3 - Comprender descrições, narracións, instrucións moi elementais formuladas a través de diversos soportes de xeito moi simple, sobre asuntos prácticos da vida diaria e sobre temas moi básicos previamente traballados, e, no caso da posibilidade de interacción oral, se a persoa interlocutora está disposta a repetir ou reformular o dito cun ritmo moi pausado e articulando moi claramente.	Comprende diferentes tipos de textos adecuados ao seu nivel.		
CA1.4 - Producir oralmente textos curtos moi elementais a partir de modelos sinxelos e moi básicos, sobre temas moi cotiáns prestando atención á articulación, ao ritmo, á acentuación e á entoación para facer o texto intelixible, aínda que se cometan erros de pronuncia.	Produce tipos de textos adecuándoos á canle e procedementos comunicativos.		
CA1.5 - Redactar textos curtos e moi elementais a partir de modelos moi sinxelos e básicos, cunha finalidade determinada propia da súa idade e do seu nivel escolar, e cun formato preestablecido, en soporte tanto impreso como dixital, amosando interese pola presentación limpa e ordenada do texto.	Planifica e redacta distintos tipos de textos e revisa a súa produción.		
CA1.11 - Comprender preguntas elementais e dar e comprender información sinxela relativas á información persoal moi básica (nome, idade, domicilio etc.), así como instrucións e peticións simples relativas ao ámbito escolar.	Comprende e dá información sobre temas básicos ou instrucións.		
CA3.4 - Utilizar adecuadamente as convencións orais e escritas máis básicas propias da lingua estranxeira no desenvolvemento do proceso comunicativo oral e escrito (saúdos, despedidas, fórmulas moi básicas de tratamento etc.), e amosar respecto polas diferenzas culturais que poidan existir.	Utiliza de xeito adecuado as convencións orais e escritas e amosa respecto polas culturas alleas.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.2 - Usar de forma guiada estratexias básicas de comprensión do sentido xeral, a información esencial, os puntos e as ideas principais, ou os detalles relevantes de textos moi elementais: anticipación do contido xeral do que se escoita con axuda de elementos verbais e non verbais, recursos ás imaxes, títulos e outras informacións visuais moi evidentes, e uso dos coñecementos previos sobre a situación, que dan lugar a inferencias do significado baseadas no contexto, e utilizando as experiencias e os coñecementos transferidos desde as linguas do seu repertorio lingüístico.	Usa estratexias básicas para comprender as ideas principais dun texto.		
CA1.6 - Completar formularios e documentos moi elementais nos que se solicite de maneira evidente información persoal moi básica, en soporte tanto impreso como dixital.	Completa formularios e documentos en diferentes soportes.		
CA1.7 - Aplicar de forma guiada coñecementos estratexias básicas para producir textos (elección da persoa destinataria, finalidade do escrito, planificación, redacción do borrador, revisión do texto e versión final) a partir de modelos moi estruturados e con axuda previa.	Aplica coñecementos para producir distintos tipos de textos.		
CA1.9 - Participar en situacións interactivas moi breves e simples, cara a cara, establecendo contacto social elemental, intercambiando información moi básica, manifestando os seus gustos, facendo invitacións elementais e ofrecementos, e pedindo e dando indicacións suficientes para ir a un lugar.	Participa e realiza intervencións orais.	TI	40
CA1.10 - Interactuar de xeito simple pero suficiente, pedindo que se lle repitan os puntos clave, se o necesita; e sen que as súas posibles vacilacións e reformulación de expresións ou estruturas impidan a comunicación.	Interactúa de xeito simple facendo posible a comunicación.		
CA2.4 - Utilizar e diferenciar de forma progresivamente autónoma os coñecementos e estratexias que forman o seu repertorio lingüístico, para mellorar a súa capacidade de comunicar e de aprender a lingua estranxeira, co apoio doutros participantes e de soportes analóxicos e dixitais, valorando as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	Utiliza e diferencia os coñecementos e estratexias para mellorar a súa capacidade de comunicar e de aprender.		
CA2.5 - Identificar os progresos e dificultades da súa aprendizaxe da lingua estranxeira, realizando de forma guiada actividades de autoavaliación e coavaliación, recoñecendo e valorando estratexias de logro propias e alleas; reproducindo aqueles aspectos que axudan a mellorar, facéndoos explícitos e compartíndoos con outros participantes.	Identifica os avances e as dificultades na súa aprendizaxe.		
CA2.6 - Explicar o proceso de produción de textos e de hipóteses de significados, tomando en consideración o coñecemento do mundo e os coñecementos e as experiencias noutras linguas.	Explica o proceso de produción de textos.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.1 - Recoñecer estereotipos, rexeitando aqueles que supoñen discriminación e prexuízos lingüísticos e culturais, e utilizar, de forma guiada, estratexias para explicar e comprender a diversidade lingüística, cultural e artística.	Recoñece estereotipos e rexeita os que supoñen discriminación e prexuízos.		
CA3.2 - Aceptar e respectar a diversidade lingüística, cultural e artística propia de países onde se fala a lingua estranxeira como fonte de enriquecemento persoal, amosando interese por comprender elementos culturais, como formas de vida, hábitos, horarios etc., e lingüísticos.	Respecta a plurilidade lingüística como fonte de enriquecemento persoal.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Utilización dos coñecementos, destrezas e actitudes que permiten levar a cabo actividades de mediación en situacións moi elementais da vida cotiá (identificar unha persoa, transmitir unha listaxe de ítems do léxico aprendido). - Funcións comunicativas elementais adecuadas ao ámbito e ao contexto comunicativo: saúdos básicos habituais, despedidas e presentacións; identificar características moi elementais de persoas, obxectos e lugares; preguntar e dar respostas concretas sobre cuestións moi básicas cotiás; expresar a cantidade, situar no espazo e secuenciar o presente (horarios e momentos do día). - Uso de modelos contextuais elementais na comprensión e produción de textos orais, escritos e multimodais, breves e moi sinxelos (felicitacións, notas, listaxes ou avisos). - Utilización de léxico elemental e de interese para o alumnado relativo a relacións interpersoais elementais e próximas, vivenda e fogar, lugares e contornas próximas. - Uso de recursos para a aprendizaxe e estratexias de uso común de procura guiada e selección de información como dicionarios, recursos dixitais (tradutores, conxugadores...) e informáticos (correctores ortográficos). - Uso de elementos coñecidos obtidos de modelos elementais de locucións básicas, para elaborar os propios textos. - Comparación das linguas e variedades que conforman o repertorio lingüístico persoal para recoñecer estratexias elementais (identificar, organizar, reter, recuperar e utilizar unidades lingüísticas (léxico, morfosintaxe, patróns sonoros etc.)). - Manexo de expresións e léxico específico de uso común para referirse aos usos da lingua e comprendelos, e as ferramentas de comunicación e aprendizaxe (metalinguaxe). - Interese na participación en intercambios comunicativos planificados, a través de diferentes medios, con estudantes da lingua estranxeira. - Interese por coñecer aspectos socioculturais e sociolingüísticos elementais relativos aos costumes, á vida cotiá (comida, hábitos, horarios, actividades ou celebracións máis significativas) e ás relacións interpersoais básicas en países onde se fala a lingua estranxeira. - Actitude receptiva e respectuosa cara ás persoas, os países e as comunidades lingüísticas que falan outra lingua e teñen unha cultura diferente á propia. - Sensibilidade ante usos discriminatorios da linguaxe verbal e non verbal.

4.1. Concrecións metodolóxicas

- Aspectos xerais

A aprendizaxe dunha segunda lingua estranxeira coma o portugués é, polos motivos expostos na introdución, un proceso que se afasta do habitual nestes casos, pois estamos a falar dunha lingua coa que o galego, idioma habitual do noso alumnado, ten máis concomitancias ca co resto das linguas oficiais dentro do seu propio país. A situación, é, pois, excepcional: compartimos estruturas léxicas e sintácticas e o groso do noso sistema gramatical cunha lingua -estranxeira- e iso, paradoxalmente, significa que os nosos alumnos e alumnas son os e as mellor dispostas, despois dos usuarios nativos, para a aprendizaxe do portugués, pois non estamos a falar dunha lingua allea e descoñecida, senón dun sistema moi próximo ó noso do que, en definitiva, só nos afastan diferenzas, nomeadamente fonéticas, bastante puntuais. Esa é a razón pola que un alumno ou unha alumna galega pode botarse a ler comprensivamente en portugués en moi pouco tempo, e iso, evidentemente, supón unha situación de partida diferente á hora de estudar unha lingua estranxeira.

Por todo o exposto, a metodoloxía tradicional de base dedutiva, aínda que sexa ineludible en ocasións, vai resultar ser frecuentemente improdutivo neste caso. É preciso, sobre todo no primeiro ano -e no segundo, quizais, independentemente do nivel (pois pode escoller a lingua tamén como optativa nun nivel avanzado)- facer o camiño ó revés e chegar á norma logo dunha variada exploración: analoxías, semellanzas co galego e con outras linguas románicas, uso da fonética galega para o caso da comprensión oral, análise de usos que se lle dá en cada caso a determinado vocabulario específico (falsos amigos). A indución é, en definitiva, a vía xeneralizada para as nosas actuacións, e inducir desde a oralidade, ou desde a lingua escrita, a composición gramatical dunha lingua admite miles de enfoques e combinacións, moitos deles lúdicos, para a súa aprendizaxe, sobre todo nos niveis iniciais:

- Estratexias metodolóxicas xerais:

- A imaxe formará parte, en todos os niveis, do enfoque metodolóxico que queremos potenciar: imaxe para a expresión oral e imaxe para a expresión escrita: a lingua que vive en cada visionado: na aula, no propio alumnado, no material audiovisual(promovendo o emprego das TIC)... Se facemos un uso recorrente

dela, adecuándoa a determinados obxectivos, facemos a aprendizaxe efectiva e significativa e creamos unha base sólida para construcións lingüísticas máis complexas. Empregarase sobre todo para a adquisición de léxico irá enriquecéndose pouco a pouco. Nos primeiros cursos será sinxelo, accesible, concreto e familiar. Os textos elixidos serán sacados da vida corrente de todos os días, situacións coñecidas polo alumnado: unha chamada telefónica, unha comida nun restaurante, vacacións na praia...

- A interacción do colectivo que conforma a aula é outro dos piares sobre os que se constrúe o predio lingüístico: é preciso aprender xuntos un código que serve, basicamente, para comunicarnos cos demais. A lingua pasa, entón, por métodos que propicien a intervención do grupo e a interlocución continua dos seus membros: representación de escenas cotiás, concursos de léxico, resposta ás fórmulas de uso habitual (saúdo, presentación...).

- A música é un dos camiños a percorrer. Os textos poden escoitarse e cantarse aínda sen ser estudados lingüisticamente, e iso permitirá que o alumnado aprenda de maneira activa e atractiva e cree unha expectativa da súa propia aprendizaxe moito máis elevada ca se se tratase dun texto común.

- A estancia e ou convivio no e co mundo lusófono, física ou virtual, completa un proceso dinámico no que a lingua debe ser usada para aprenderse a si mesma, no seu territorio de orixe, no caso das visitas didácticas organizadas a Portugal, e nos territorios da Lusofonía que as novas tecnoloxías nos ofrecen actualmente (posibles intercambios con estudantes portugueses a través de calquera medio: mail, skype, teléfono, intercambio con alumnado doutros centros que tamén estuda portugués...)

- A gramática da lingua non será en ningún caso un obxectivo en si mesma, senón que estará ao servizo, en calquera caso, da aprendizaxe por competencias.

- A metodoloxía, en definitiva, é a que se vaia requirindo ó longo do curso segundo as necesidades. Ten máis sentido, xa que logo, falar dela na memoria final, pois en principio só se poderían presentar unhas liñas de actuación, de intención e de suposta idoneidade. Só o tempo e o proceso de aprendizaxe que se desenvolva co alumnado de portugués permitirán confirmar esta liña proposta.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación

Este curso utilizarase o libro de texto que xa se empregou en anos anteriores: Portugués XXI, Nivel A1, LIDEL Edições. O libro consta de 12 unidades e neste 1º curso traballaremos coas 6 unidades iniciais e no curso seguinte continuarase co mesmo libro e estudaranse as 6 unidades restantes.

Ademais do libro de texto traballárase con outros materiais que foron elaborados (e elaboraranse cantos cumbran en diferentes formatos tanto polo profesorado coma polo alumnado na aula) adecuándoos ás necesidades de cada grupo, tendo sempre en conta que unha parte do alumnado precisa dun reforzo especial de inmersión por ser a primeira vez que cursa a materia de Lingua portuguesa. No caso de 1º da ESO, todo o alumnado está nesta situación, polo tanto, a adaptación de materiais débese máis que nada á atención á diversidade (alumnado con certas dificultades).

En xeral, todos os materiais e recursos que se empreguen serán pensados especificamente para aumentar a eficacia de determinadas aprendizaxes. Entre outros, recorreremos a:

- Libros de texto de apoio: NAVEGAR EM PORTUGUÊS I, FALAS PORTUGUÊS?, PORTUGUÊS EM FOCO, NA CRISTA DA ONDA, PASSAPORTE PARA PORTUGUÊS,

- Materiais teóricos: GRAMÁTICA ATIVA I, GRAMÁTICA ATIVA II, NOVA GRAMÁTICA DE PORTUGUÊS, FALSOS AMIGOS, 500 ERROS MAIS COMUNS DA LÍNGUA PORTUGUESA, MANUAL DE FONÉTICA, HOJE EM DIA, PORTUGUÊS ATUAL 3.

- Prácticas de lingua e exercicios: FALAR PELOS COTOVELOS, PORTUGUÊS OUTRA VEZ, PORTUGUÊS EM DIREITO, PRATICAR PORTUGUÊS, DO Ñ PARA O NH, ESCRITA EM DIA, POR FALAR NISSO, HISTÓRIAS DE BOLSO.

- Manuais de consulta: DICIONÁRIO PORTUGUÊS LÍNGUA ESTRANGEIRA, DICIONÁRIO VISUAL ATRAVÉS, DICIONÁRIO DA LÍNGUA PORTUGUESA,

- Publicacións periódicas portuguesas: prensa convencional (cando se dispoña dela) ou dixital, revistas específicas de gastronomía, cociña, viaxes, culturais... (serie CULINÁRIA, MARAVILHA, COZINHA REGIONAL...).

- Publicacións puntuais (conmemorativas ou de cooperación): DOIS PAÍSES, UM DESTINO.

- Textos de obras clásicas da literatura portuguesa e lusófona en xeral e da narrativa xuvenil actual.

- Medios de comunicación, nomeadamente a RTP (a Rádio Televisão Portuguesa) e o diario PÚBLICO na súa versión dixital.

- Internet (vídeos, enciclopedias, páxinas web, Duolingo...).

- Cd e DVD con música de diferentes puntos da Lusofonía: Cesária Évora, Zeca Afonso, Vinícius de Moraes, Dulce Pontes, Amália Rodrigues, Tribalistas, Mariza, Ana Moura...

- Folletos publicitarios, notas informativas, información de produtos comerciais...

- Filmes en portugués, episodios soltos dalgunhas series de interese.
- Fichas de todo tipo para completar palabras a partir de audicións; para substituír termos marcados por sinónimos ou antónimos; textos breves para continuar ou resolver (buscar un final); xogos de palabras (adiviñar o termo...); palabras para definir; definicións para buscar o termo que corresponde; series para localizar o vocábulo intruso, prácticas con falsos amigos (palabras existentes nalgunha das outras linguas que coñecen, pero que presentan en portugués un sentido diferente)...
- Outros recursos (?): visitas a Portugal e interacción cos falantes nativos; intercomunicación con alumnado doutros centros de Galicia que cursen portugués, charla no centro con algunha persoa portuguesa ou dalgún país lusófono que estea a residir actualmente na contorna...
- Todos os materiais que se proporcionen en cursos ou xornadas de formación (ou unha orientación sobre os mesmos) serán adaptados así mesmo como complemento para os distintos niveis en que se imparte a materia de Lingua portuguesa.
- Outros que poidan xurdir que se reflectirán na memoria final de curso

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Planificación do curso.

Nas dúas primeiras semanas do curso, pediráselle ao alumnado que cubra uns cuestionarios, adaptados a cada nivel, sobre diferentes aspectos da lingua portuguesa e da cultura dos pobos lusófonos. Así mesmo, desenvolveranse na clase diferentes actividades de comprensión oral para observar o grao de adquisición do alumnado (espontánea, dado que o alumnado cursa a materia por primeira vez). En base aos resultados tomaranse as decisións oportunas con respecto ás pautas didácticas a seguir no curso.

Cumprirá axustar a avaliación da materia á progresión dos discentes, asegurándonos de realizar unha aprendizaxe con base firme e significativa.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	20	20	20	20	20	100
Proba escrita	60	45	60	45	60	54
Táboa de indicadores	40	55	40	55	40	46

Criterios de cualificación:

A avaliación dos alumnos deberá ser continua, nun proceso no que a súa propia participación (a autoavaliación e mesmo coavaliación) terá un papel importante. Atenderase ao desenvolvemento de capacidades e ao esforzo e traballo individual e colectivo desenvolvido así como á consecución dos obxectivos propostos.

Os procedementos de avaliación estarán en relación co logro da competencia comunicativa e o desenvolvemento e consecución das catro destrezas (comprensión e produción oral e comprensión e produción escritas), así como a reflexión sobre a lingua e os aspectos socioculturais. Nos niveis de debutante, a avaliación formativa debe ser prioritaria. De todos os xeitos, dado que no contexto escolar é necesaria unha avaliación sumativa, establecemos os

seguintes criterios:

- A expresión oral avaliarase na actividade de aula, nas interrelacións cos compañeiros e compañeiras e coa profesora. Establécese tamén unha proba específica individual, atendendo ós obxectivos de cada unidade: saber presentarse, dicir onde se vive, falar da familia, etc., na que se avaliará a corrección formal, a pronunciación e a soltura; en resumo, a capacidade de que a mensaxe se transmita correctamente. Quedará constancia desta avaliación, do mesmo xeito cás demais, no caderno do profesor, que servirá como ficheiro de datos durante o curso para recoller a progresión do alumnado en cada unha das destrezas.

- A comprensión oral avaliarase cunha proba de escoita ou na actividade de aula, tratando de comprobar a comprensión sobre os temas das unidades: relacionar datos e imaxes, completar cadros verdadeiro-falso, responder as cuestións que se formulen, situar obxectos no espazo, identificar obxectos ou imaxes e identificar e saber responder ás mensaxes da profesora ou dos compañeiros e compañeiras.

- A comprensión escrita avaliarase tamén cunha proba escrita e a realización de exercicios adecuados a cada nivel: descubrir erros, completar imaxes con texto, responder ás preguntas realizadas, sinalar persoas ou obxectos a partir do texto, ordenar diálogos, datos, etc.

- A expresión escrita avaliarase cunha proba e exercicios a través dun modelo (enquisa, pregunta resposta, fichas,), redacción de textos sinxelos (descricións, cartas ou correos electrónicos,), adecuados a cada nivel.

A cualificación final será o resultado da valoración de todos os instrumentos de avaliación. Organizaranse do seguinte xeito:

Comprensión escrita: 20% (textos escritos do seu nivel) (CE)*

Comprensión oral: 20% (audicións do seu nivel) (CO *)

Expresión escrita: 20% (traballos e textos nas probas do seu nivel) (EE)*

Expresión oral: 20% (tarefas de aula e probas orais do seu nivel) (EO)*

Impártese como 2ª Lingua estranxeira e conta cun horario semanal de dous períodos de 50 minutos.

Criterios de recuperación:

O período abranguido entre a terceira avaliación ordinaria e a avaliación final dedicarase a actividades de apoio, reforzo, consolidación e recuperación e non se impartirán novas unidades didácticas. Nese sentido, para o alumnado que teña contidos da materia sen superar logo de realizada a terceira avaliación parcial, artellaranse medidas encamiñadas á recuperación das unidades didácticas non superadas.

Durante o curso, aquel alumnado que non supere algunha avaliación, terá a oportunidade de recuperar no trimestre seguinte. Dado que a avaliación é continua, non será necesario realizar recuperacións (en forma de probas escritas e orais) fragmentando a materia. Se o resultado da primeira avaliación non fose positivo, o alumnado poderá demostrar a adquisición dos coñecementos da mesma, durante a segunda avaliación. O mesmo rexe para a terceira avaliación respecto ás dúas anteriores.

5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes

ORGANIZACIÓN DAS ACTIVIDADES DE SEGUIMENTO, RECUPERACIÓN E AVALIACIÓN DAS MATERIAS PENDENTES

VÍAS PARA A SUPERACIÓN DE MATERIAS PENDENTES:

- Vías para a superación de materias pendentes (durante o curso) na ESO:

1. Mediante probas e seguimento individualizado

Convocatoria de febreiro: A proba será da totalidade da materia.

Convocatoria de maio: A proba será da totalidade da materia.

2. Superando as dúas primeiras avaliacións do curso actual ou o curso actual en xuño

3. Mediante a realización de actividades: de contidos mínimos e realización correcta, completa e con entrega nos prazos establecidos.

Os prazos exactos serán comunicados ao alumnado implicado pero por regra xeral coincidirán co seguinte:

1ª bloque: coincidindo coa 1ª avaliación do curso.

2º bloque: coincidindo coa 2ª avaliación do curso.

O Departamento de Lingua e Literatura aconsella a realización das actividades que se entregarán voluntariamente ao alumnado de ESO que o solicite. A súa realización será voluntaria. As actividades propostas irán encamiñadas a facilitar a adquisición dos contidos mínimos do nivel a recuperar.

ATENCIÓN DE PENDENTES:

O Departamento de Lingua e Literatura ponse a disposición do alumnado

coa materia pendente a través da profesora de referencia do curso actual. A profesora buscará o momento máis adecuado para atender ao alumnado que o requira.

Os alumnos e alumnas deberán asinar un escrito mediante o que acreditan coñecer os requisitos para aprobar as materias pendentes.

PROCEDIMENTO PARA A INFORMACIÓN A ALUMNADO E PAIS/NAIS/TITORES-AS LEGAIS

Os pais/nais e/ou titores/as legais serán informados da evolución académica dos seus fillos/as, a través dos boletíns das avaliacións do curso actual. Esta cualificación será polo menos, numérica, mais poderá ir acompañada dun informe do profesor/a de referencia.

O Departamento entregará ao alumnado coa materia pendente, entre outubro e principios de novembro, a seguinte información e documentación:

Criterios de avaliación de pendentes.

Actividades de pendentes, de ser requiridas polo propio alumnado.

Acuse de recibo que deberá ser asinado polo/a alumno/a coa materia pendente; e polo pai, nai ou titor/a legal. O documento será o seguinte:

Departamento de Lingua e Literatura
Curso académico 20...

O / A a l u m n o / a
.....Coa
(s) materia(s) pendente(s) de..... (nivel/ niveis) foi informado/a polo/a

seu/súa profesor/a actual....., sobre os requisistos para aprobar a(s) materia(s) pendente(s).

Asinado:

A Laracha,de..... de 20...

O pai/nai/ titor/a legal do alumno/a coñece os requisitos para aprobar a materia(s) pendente(s) de Lingua Galega e Literatura.

Asinado:

A Laracha,..... de..... de 20...

6. Medidas de atención á diversidade

O alumnado da segunda lingua estranxeira, en xeral, presenta unha gran diversidade de características (intereses, motivacións, capacidades e estilos de aprendizaxe) que hai que atender.

De feito, desde o momento en que os/as alumnos/as optaron pola SLE, xa se está tendo en conta esa diversidade de intereses. A opcionalidade queda así suscitada, desde a súa orixe, como un espazo educativo onde prima unha formulación curricular aberta e flexible, e será a profesora quen interprete os diversos contidos, de acordo coa realidade das características persoais e grupais que caracterizan ose as alumnas do grupo co que se está traballando. Esta atención á diversidade debe aplicarse ao longo de todo o proceso educativo dun xeito efectivo e eficaz:

- Nun primeiro momento do proceso, facendo que cada alumno/a parta dos seus propios coñecementos e capacidades, consciente de que os seus avances no proceso serán valorados, en todo momento, tomando como

referencia os seus coñecementos previos, sen esquecer que forma parte dun grupo.

- Nas diferentes fases do proceso, estimulando, corrixindo e valorando a cada alumno/a, avaliando, á súa vez, a eficacia constatada dos materiais e metodoloxías empregados.
- Ao final do curso académico, considerando os progresos alcanzados polo alumnado con respecto ao seu propio punto de partida individual, máis que con referencia aos parámetros obxectivos da perspectiva grupal en xeral.

Polo que respecta ás medidas de atención á diversidade reguladas legalmente e das que dispón este centro, na materia de segunda lingua estranxeira, este curso, levamos a cabo as seguintes:

- Exención da segunda lingua estranxeira (o portugués, neste caso) para aqueles alumnos que, con informes previos de Primaria ou trala observación por parte do profesorado das linguas vehiculares no curso actual, mostren serias dificultades na área lingüística. No momento de iniciarse o curso, a Orientadora do centro informará do alumnado que se encontra nesta situación.

- En xeral, todo o alumnado de 1º ESO, por estudar a materia por primeira vez, precisa de máis axuda e seguimento por parte da profesora. Lembremos que hai un cambio de etapa, bastante trascendente para o alumnado, e que se incorporan a materias novas para eles. A necesidade de adaptación é maior ca no resto dos niveis e neste curso.

- En caso de existir alumnado con dificultades de aprendizaxe, deseñaranse estratexias e actividades (reforzaranse especialmente as tarefas asociativas con implicacións do visual) que lle axuden a acadar os obxectivos mínimos.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5
ET.1 - A comprensión lectora	X	X	X	X	X
ET.2 - A expresión oral e escrita	X	X	X	X	X
ET.3 - A comunicación audiovisual	X	X	X	X	X
ET.4 - A competencia dixital	X	X	X	X	X
ET.5 - O emprendemento social e empresarial	X				X
ET.6 - O fomento do espírito crítico e científico	X		X		X
ET.7 - A educación emocional e en valores	X		X	X	X
ET.8 - A igualdade de xénero	X		X		X
ET.9 - A creatividade	X	X	X	X	X

Observacións:

O Decreto do currículo de ESO establece que en todas as materias e, polo tanto, en Portugués de 1º de ESO, se traballarán os seguintes elementos transversais:

- A comprensión lectora
- A expresión oral e escrita
- A comunicación audiovisual
- A competencia dixital
- O emprendemento social e empresarial
- O fomento do espírito crítico e científico
- A educación emocional e en valores
- A igualdade de xénero
- A creatividade

Pola peculiaridade da materia de Portugués, a comprensión lectora e a comunicación oral e escrita, ao formar parte do currículo, serán elementos tratados en todas as unidades didácticas, polo que non aparecen singularizados en ningunha delas.

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
CONMEMORACIÓN DE EVENTOS DE INTERESE	Eventos relacionados coa lingua ou cultura portuguesa	X		
ACTIVIDADES DE ANIMACIÓN Á LECTURA	En colaboración coa Biblioteca e Club de lectura	X		

Observacións:

- Proxección de filmes de animación e curtametraxes.
- Aténdonos á dispoñibilidade das persoas contactadas e do orzamento do centro: sesións de contos orais, actuacións musicais, visitas ao centro de falantes nativos...
- Durante a primeira e/ ou terceira avaliacións, sempre que o orzamento do centro e a dispoñibilidade das persoas o permita, poderá realizarse algunha visita educativo- cultural a algunha vila/cidade portuguesa ou o desprazamento a algún evento en portugués en territorio galego.
- Se for posible, ben durante este curso ou o seguinte atendendo aos proxectos que as demais linguas presenten durante este curso académico- iniciarase o proceso para realizar un futuro intercambio entre o alumnado do IES Agra de Leborís e o alumnado dun instituto de Portugal.

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
RÚBRICA PARA A AUTOAVALIACIÓN DO PROFESORADO: SEGUIMIENTO E AVALIACIÓN DO PROCESO DE ENSINO- APRENDIZAXE

Descrición:

REXISTRO PARA A AUTOAVALIACIÓN DO PROFESORADO: SEGUIMIENTO E AVALIACIÓN DO PROCESO DE ENSINO-APRENDIZAXE

O departamento ten elaborada unha rúbrica para a avaliación cos seguintes items:

1. Realiza a avaliación inicial ao principio de curso para axustar a programación ao nivel dos estudantes.
2. Detecta os coñecementos previos de cada unidade didáctica.
3. Revisa con frecuencia os traballos propostos na aula e fóra dela.
4. Proporciona a información necesaria sobre a resolución das tarefas e como pode melloralas.
5. Corrixe e explica de forma habitual os traballos e as actividades dos alumnos e as alumnas, e dá pautas para a mellora das súas aprendizaxes.
6. Utiliza suficientes criterios de avaliación que atendan de maneira equilibrada a avaliación dos diferentes contidos.
7. Favorece os procesos de autoavaliación e coavaliación.
8. Propón novas actividades que faciliten a adquisición de obxectivos cando estes non foron alcanzados suficientemente.
9. Propón novas actividades de maior nivel cando os obxectivos foron alcanzados con suficiencia.
10. Utiliza diferentes técnicas de avaliación en función dos contidos, o nivel dos estudantes, etc.
11. Emprega diferentes medios para informar dos resultados aos estudantes e aos pais.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

Aínda que para impartir esta materia hai un único membro teranse en conta unha serie de aspectos para facer o seguimento da programación.

Os criterios, procedementos e instrumentos de avaliación e de cualificación serán avaliados unha vez ao mes. Comprobarase se os materiais e os recursos utilizados son os adecuados, e en caso de observar algunha deficiencia ou inadaptación, ofertaranse novos procedementos que poidan ser máis eficientes.

Creemos que a nosa relación co alumnado, o intercambio de opinións ou valoracións pode resultar enriquecedor. Neste punto o proceso de autoavaliación por parte do profesorado será unha constante, reflexionando sobre a adecuación dos obxectivos didácticos e a selección de contidos, a pertinencia das actividades propostas, a secuenciación seguida na súa realización, a adecuación dos materiais empregados, o nivel axeitado de interacción entre o alumnado e o clima comunicativo que se establece na aula.

Farase tamén unha análise cualitativa dos resultados obtidos e tomaranse decisións que poden afectar á programación establecida. Calquera cambio substancial farase constar en acta.

En cada trimestre, farase unha recollida de datos de alumnado avaliado positivamente e comparase cos resultados obtidos en cursos anteriores.

Esta recollida de datos, reflexións e propostas de mellora, serán recollidas en acta.

A avaliación concretarase nos seguintes criterios:

Ao tratarse dun único membro no Departamento non se poderá facer unha coordinación entre o profesorado, mais si unha reflexión sobre calquera aspecto ou tema a considerar.

Posta en práctica dalgunha modificación, se a houbese, para alcanzar os obxectivos establecidos.

Aparición de problemas ou necesidades non previstas que esixan ser consideradas.

Adecuación da temporalización marcada para as unidades didácticas.

9. Outros apartados

